

**ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právních věcech žalobce: X. J. S., zastoupeného JUDr. Vladimírem Čarňanským, advokátem se sídlem Praha 1, Vodičkova 41, proti žalovanému: Finanční ředitelství pro hlavní město Prahu, Praha 1, Štěpánská 28, o kasačních stížnostech žalobce proti rozsudkům Městského soudu v Praze ze dne 29. 10. 2004, čj. 8 Ca 275/2003 – 28, ze dne 17. 9. 2004, čj. 10 Ca 238/2003 – 28, ze dne 26. 8. 2004, čj. 11 Ca 288/2003 - 27, ze dne 28. 2. 2005, čj. 6 Ca 273/2003 - 28, ze dne 18. 4. 2005, čj. 7 Ca 291/2003 - 26, ze dne 29. 4. 2005, čj. 9 Ca 282/2003 - 33 a ze dne 29. 4. 2005, čj. 9 Ca 283/2003 - 33,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti se zamítají.**
- II. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasačních stížnostech.**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutími ze dne 18. 9. 2003, 1) čj. FŘ-8984/14/03, 2) čj. FŘ-8985/14/03, 3) čj. FŘ-8987/14/03, 4) čj. FŘ-8986/14/03, 5) čj. FŘ-13/14/03, 6) čj. FŘ-8989/14/03, 7) čj. FŘ-8988/14/03, žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutím Finančního úřadu pro Prahu 9 1) ze dne 14. 10. 2002, čj. 221893/02/009961/0796 (dodatečný platební výměr na daň darovací č. 1020001679), 2) ze dne 16. 7. 2002, čj. 172666/02/009961/0796 (dodatečný platební výměr č. 1020001412), 3) ze dne 14. 10. 2002, čj. 221887/02/009961/0796 (dodatečný platební výměr č. 1020001678), 4) ze dne 14. 10. 2002, čj. 221900/02/009961/0796 (dodatečný platební výměr č. 1020001680), 5) ze dne 16. 7. 2002, čj. 172664/02/009961/0796 (dodatečný platební výměr č. 1020001410), 6) ze dne 16. 7. 2002, čj. 172665/02/009961/0796 (dodatečný platební výměr č. 1020001411), 7) ze dne 14. 10. 2002, čj. 221876/02/009961/0796 (dodatečný platební výměr č. 1020001677), kterými byla žalobci dodatečně vyměřena daň

darovací ve výši 1) 27 755 Kč, 2) 81 141 Kč, 3) 25 193 Kč, 4) 8673 Kč, 5) 118 942 Kč, 6) 49 658 Kč, 7) 50 603 Kč.

Žalobce se žalobami podanými u Městského soudu domáhal zrušení shora uvedených rozhodnutí žalovaného. Uvedl, že rozhodnutí žalovaného a finančního úřadu jsou v rozporu se skutkovým stavem. Žalobce peníze nedaroval a částky, jež správce daně zahrnul do základu daně, představují část prostředků, které obdržel od osob z Číny před rokem 1999 a šlo o peníze na podnikání v České republice, konkrétně na vklady do zakládaných obchodních společností či půjčky pro ně. Vzhledem k tomu, že se žalobci nepodařilo investiční a obchodní příležitosti zajistit, byl vyzván k vrácení peněz. Proto platebními příkazy dával pokyny k převodu peněz do Číny a na základě doporučení pracovníků banky uváděl jako důvod převodu peněz i dar, i když význam tohoto slova nechápal. Dle § 2 odst. 7 zákona ČNR č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), měl správce daně brát v úvahu skutečný obsah právního úkonu, žalovaný však tímto způsobem nepostupoval, neboť vzal v potaz pouze formální označení „dar“ a nepřihlédl k tomu, že význam tohoto slova není žalobci znám. Nesouhlasí se závěrem, že žalobce nedoložil, že od příjemce peněz obdržel půjčku či jiné plnění, neboť uvedl, že osoba, od níž si peníze půjčil, neměla vlastní účet, proto jí zaslal peníze na účet, který mu sdělila. Majitel takového účtu byl pouze prostředníkem převáděných peněz. Rovněž se neztotožňuje se závěrem, že neunesl důkazní břemeno, neboť předložil důkaz – potvrzení z Číny - o tom, že převody peněz ze zahraničí nemohly podléhat darovací dani. Žalovaný v „druhé fázi“ řízení nepředložil žádný důkaz, jímž by potvrdil, že došlo k poskytnutí daru nebo vyvrátil věrohodnost důkazu a nevěrohodnost pouze konstatoval.

Městský soud v odvodněních svých rozhodnutí uvedl, že se žalobní námitky týkají především skutkového stavu, neboť žalobce tvrdí, že jím uskutečněný převod peněz do zahraničí nebyl darováním ale vrácením dluhu. Žalobci se nepodařilo prokázat, že by se skutečně jednalo o splátky dluhu. Vše co uvedl, byla pouhá tvrzení, jež nijak nedoložil. Z předložených potvrzení pouze vyplývá, že si žalobce od určitých subjektů peníze půjčil a že jim je i vrátil, avšak nevyplývá z nich, že by bezhotovostním převodem poukazované částky byly v jakémkoliv vztahu k vypůjčeným částkám. Jediným spolehlivým podkladem, jenž měl správce daně k dispozici, byl příkaz k bezhotovostnímu převodu do Číny, v němž byl jako důvod platby uveden dar, což žalobce nepopíral a pouze tvrdil, že mu význam tohoto slova nebyl znám. Žalobce připustil, že se mu ve lhůtě stanovené správcem daně nepodařilo obstatat důkaz o tom, že příjemci částek poukázaných bezhotovostními převody byli v této transakci jen prostředníky, a takový důkaz nepředložil a ani nenavrhl v podané žalobě. Správce daně tedy rozhodl na základě ověřitelného zjištění, že žalobce poukázal do zahraničí jistou částku peněz, již sám deklaroval jako dar.

Správce daně je samozřejmě rovněž zatížen důkazní povinností, konkrétně dle § 31 odst. 8 daňového řádu. V dané věci se však o situaci předvídanou tímto ustanovením nejednalo.

Žalobce nijak neobjasnil termín „druhá fáze řízení“, v níž mělo dojít k přenesení důkazního břemene na správce daně. Žalobce v dané věci nedoložil svá tvrzení

relevantními důkazy, proto správce daně nemusel uplatnit důkazy vyvracející žalobcova tvrzení. Skutečnost, že žalobce měl podle vlastních tvrzení převod peněz do zahraničí nesprávně z důvodu své neznalosti deklarovat jako dar, nemůže žalobci sloužit k dobru, neboť bylo na něm, aby své úkony i formálně deklaroval v souladu s jejich skutečným obsahem. Z uvedených důvodů městský soud žaloby zamítl.

Žalobce (dále též „stěžovatel“) napadl rozsudky městského soudu včasnými kasačními stížnostmi, opírajícími se o důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. b), a domáhal se zrušení napadeného rozsudku.

V kasačních stížnostech konkrétně uvedl, že řízení jsou zatížena vadami spočívajícími v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, nemá oporu ve spisu. Za skutkovou podstatu, z níž měl správce daně vycházet, lze považovat pouze to, co představuje, s přihlédnutím ke skutečnostem tvrzeným účastníky řízení a jimi zjištěným důkazům, takový obraz o předmětné skutečnosti, resp. poznání, které nevyvolává žádné pochybnosti o jeho správnosti. Uváděné skutečnosti o neznalosti významu slova dar a o tom, že ne všechny osoby v Číně mají možnost zřídit si devizový účet, včetně důkazu o půjčce peněz tedy správci daně neumožňují dospět k jednoznačnému poznání skutkového stavu a k vyměření darovací daně.

V kasační stížnosti ze dne 6. 6. 2005, původně vedené pod sp. zn. 8 Afs 141/2005, doplnil, že mu správce daně vyměřil daň darovací v celkem sedmi případech. Součet převáděných částek, které byly základem pro vyměření daní, odpovídá součtu poskytnutých půjček dle potvrzení čínských věřitelů. Správce daně jednotlivé daně vyměřoval na základě úplných informací o částkách převáděných do Číny a z toho plyne, že převáděné prostředky musely patřit pouze osobám, které vystavily uvedená potvrzení. V opačném případě by se musely uskutečnit další bankovní převody a správce daně by měl o nich mít informace.

Z uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadená rozhodnutí zrušil a věci vrátil k dalšímu řízení. Stěžovatel zároveň navrhl, aby těmto kasačním stížnostem byl přiznán odkladný účinek. Usnesením ze dne 7. 8. 2006, čj. 8 Afs 17/2005 - 52, Nejvyšší správní soud návrhy na přiznání odkladného účinku kasačním stížnostem zamítl.

Žalovaný odkázal na své vyjádření k žalobě a dále uvedl, že správce daně v řízení postupoval v souladu s § 2 a § 31 odst. 4 daňového řádu. Sám žalobcův zástupce v dopise ze dne 9. 7. 2003 připustil, že předložené doklady ne zcela jasně vypovídají o příjmcích převáděných peněz. V souladu s § 2 odst. 6 citovaného zákona správce daně na základě předloženého platebního příkazu k úhradě do zahraničí, kde byl jako důvod úhrady uveden dar, vyzval daňový subjekt k podání přiznání k dani darovací. Stěžovatel nedoložil, že konkrétně ve výši odesílaných částek obdržel od příjemce půjčku nebo jiné plnění. Jde-li o důkazní situaci, prokazatelně existuje pouze platební příkaz k úhradě do zahraničí, v němž stěžovatel jako platební titul označil dar. Stěžovatel neprokázal, že jde o částku, jež je majetkem nabyvatele. Žalovaný tedy dospěl k závěru, že stěžovatel v daňovém řízení neunesl své důkazní břemeno. Z těchto důvodů navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnosti zamítl a aby jim nebyl přiznán ani odkladný účinek.

Usnesením ze dne 28. 11. 2006, čj. 8 Afs 17/2005 - 47, Nejvyšší správní soud spojil jednotlivé kasační stížnosti vedené pod sp. zn. 8 Afs 17/2005, 8 Afs 25/2005, 8 Afs 32/2005, 8 Afs 91/2005 a 8 Afs 112/2005, 8 Afs 140/2005, 8 Afs 141/2005 ke společnému řízení a tyto věci jsou nadále vedeny pod sp. zn. 8 Afs 17/2005.

O důvodech kasační stížnosti Nejvyšší správní soud uvážil (vázáno rozsahem i důvody kasační stížnosti, podle § 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) následovně:

Nejvyšší správní soud ze správních spisů zjistil, že stěžovatel dne 24. 1. 2000 podal příkaz k úhradě do zahraničí na částku 44 000 USD, jako důvod převodu označil „poskytnuté úvěry krátkodobé“ a platební titul označil č. 612 – dar, příjemcem této úhrady byl C. G. C. v Čínské lidové republice. Obdobně i v dalších případech převodů, konkrétně: dne 11. 7. 2001 příkaz k úhradě na částku 10 000 USD, jako důvod byl označen „gifts“ - dar, příjemcem byl L. S. J.; dne 11. 5. 2000 příkaz na částku 28 436 USD, za důvod byl označen „private transfer“ a platební titul 612 - dar, příjemcem G. Y. X.; dne 20. 7. 2001 3200 USD jako „gifts“ - dar příjemci S. Y. Q.; dne 26. 2. 2001 10000 USD jako „gifts“ - dar příjemci L. S. J.; dne 6. 3. 2001 19 300 USD jako „gifts“ - dar příjemci J. Y. S.; a dne 1. 2. 2000 20 000 USD pod důvodem „vratím peníze“ a platebním titulem 612 - dar příjemci H. K. C.

V odvolacím řízení stěžovatel předložil potvrzení společnosti Z. J. M. G. C. LTD ze dne 16. 11. 2002, jímž paní G. M. stvrdila, že stěžovateli ve třech splátkách půjčila v letech 1993, 1996 a 1999 částku 188 000 USD a že jí tato částka byla vrácena v roce 2000; dále potvrzení společnosti J. C. F. T. C. F. C. ze dne 6. 9. 2002 vystavené panem C. R. J. o půjčce 168 000 USD stěžovateli v roce 1996 a o jejím vrácení v roce 2001; a potvrzení Továrny na pletené oděvy S. Q. vystavené panem Z. W. D. dne 5. 9. 2002 o půjčce 150 000 USD stěžovateli a jejím vrácení ve třech splátkách do 16. 10. 2000.

Nejvyšší správní soud přistoupil k přezkoumání stěžovatelových námitek. Jde-li o namítanou vadu řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech či je s nimi v rozporu, Nejvyšší správní soud uvážil následovně. Dle § 31 odst. 9 daňového řádu daňový subjekt prokazuje všechny skutečnosti, které je povinen uvádět v přiznání, hlášení a vyúčtování nebo k jejichž průkazu byl správcem daně v průběhu daňového řízení vyzván. Ze správních spisů jednoznačně vyplývá, že stěžovatel uskutečnil předmětné bezhotovostní převody, jež sám deklaroval jako dar. Mezi příjemci poukazovaných peněžních přestřelků a vystaviteli jednotlivých potvrzení o půjčkách a jejich splacení nelze objektivně nalézt žádnou souvislost, neboť nejde o totožné subjekty a potvrzení navíc neobsahují žádné informace o tom, jakým způsobem byly půjčky spláceny a výši jednotlivých splátek. Žalovaný v rámci doplňovacího řízení v jednotlivých případech stěžovatele dle § 31 odst. 9 daňového řádu vyzýval k prokázání skutečnosti, že obsahem předmětných transakcí bylo vrácení peněz a ne dar. Stěžovatel však svá tvrzení nijak neosvědčil, neunesl tedy důkazní břemeno.

Nelze akceptovat ani stěžovatelův argument, že neznal význam slova dar, jež v platebních příkazech uváděl, neboť pouhou neznalostí obsahu použitého pojmu

a možných daňových dopadů peněžních či obchodních operací nelze přičítat k dobru daňovému subjektu. Pokud daňový subjekt uskuteční peněžní převod za jiným účelem než jej deklaruje a nic nenasvědčuje tomu, že by se jednalo o zastřený právní úkon, vystavuje se tak riziku, že v následném daňovém řízení ponese důkazní břemeno a následkům jeho neunesení. Stěžovatel měl v předchozích řízeních možnost prokázat, že předmětné částky nebyly dary, nýbrž vrácením půjček, avšak toto neprokázal.

Stěžovatelova námitka, že součet převáděných částek, které byly základem pro vyměření daní, odpovídá součtu poskytnutých půjček dle potvrzení čínských věřitelů a že správci daně mělo být zřejmé, že převáděné prostředky musely patřit pouze osobám, které vystavily uvedená potvrzení, není ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. přípustná, neboť ji stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí je přezkoumáváno, ač tak učinit mohl.

Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnosti stěžovatele proti rozsudkům Městského soudu v Praze nejsou důvodné, a proto je zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud rozhodl o kasačních stížnostech rozsudkem bez jednání, neboť mu takový postup umožňuje ustanovení § 109 odst. 1 s. ř. s.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., za použití ustanovení § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci úspěch neměl a podle obsahu spisu úspěšnému správnímu orgánu žádné náklady v řízení o kasační stížnosti před soudem nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. prosince 2006

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu